

# Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka CXXII.

Vydána dne 27. října 1920.

**Obsah:** (Čís. 583. a 584.) 583. Opatření o měně na Československém Těšínsku. — 584. Vyhláška o zrušení puncoven v Broumově v Čechách a v Báňské Štávnici na Slovensku.

Čís. 583.

## Opatření Stálého výboru Národního shromáždění republiky Československé podle § 54 ústavní listiny ze dne 8. října 1920

o měně na Československém Těšínsku.

Stálý výbor Národního shromáždění republiky Československé usnesl se podle § 54 ústavní listiny ze dne 29. února 1920, č. 121 Sb. z. a n., na tomto opatření:

## § 1.

Pro směnu hotovostí polských marek podle nařízení vlády ze dne 3. srpna 1920, č. 468 Sb. z. a n., za československé koruny vyměněných nebo k výměně přihlášených (výměna československá), které dne 10. srpna 1920 obíhaly na území bývalého knížectví Těšínského, pokud připadlo Československé republice (Československé Těšínsko), a náležely osobám fyzickým i jiným v § 3 nejmenovaným, jež toho dne tamtéž bydlely nebo měly sídlo, stanoví se ku směnným kursům, jež byly určeny nařízením ze 3. srpna 1920, č. 468 Sb. z. a n., tyto příplatky:

Pro hotovosti, pokud nepřesahují obnosů polskou výměnou za neokolkované bankovky získaných (§ 1, odst. 1., nařízení ze 3. srpna 1920, č. 468 Sb. z. a n.),

a) za prvních 10.000 polských marek příplatek 66 $\frac{2}{3}$  Kč za každých 100 polských marek (úhrnný kurs 100 polských marek = 100 Kč),

b) za další obnosy příplatek 16 $\frac{2}{3}$  Kč za každých 100 polských marek (úhrnný kurs 200 polských marek = 100 Kč).

Pro ostatní hotovosti platí úhrnný kurs 300 polských marek = 100 Kč.

## § 2.

Osoby, které na příplatky v § 1 tohoto nařízení uvedené činí nárok, nechť ve lhůtě, která stanovena bude vyhláškou, dostaví se ku svému podle bydliště nebo sídla příslušnému bernímu

úřadu a prokáží, že dne 10. srpna 1920 měly řádné bydliště nebo sídlo na Československém Těšínsku.

Zároveň nechť předloží veškeré průkazy o výměně jak polské tak československé, které mají v rukou.

## § 3.

Pro směnu hotovostí polských marek, které dne 10. srpna 1920 měly a dle nařízení ze 3. srpna 1920, č. 468 Sb. z. a n., vyměnily nebo k výměně přihlásily peněžní ústavy a z osob právnických

1. nadace, benefícia, kostely, duchovní a světské obce, spolky, ústavy a jiné korporace a společnosti, jichž členům podíl na jmění kmenovém nenáleží [saz. pol. 57/106 B e) č. 1. zákona z 13. prosince 1862, č. 89 ř. z.],

2. vzájemné spolky pensijní a pojišťovací dle zákona z 15. dubna 1885, č. 51 ř. z.,

3. nemocenské pokladny dělnické (zákon z 30. března 1888, č. 33 ř. z.),

4. bratrské pokladny (zákon z 28. července 1889, č. 127 ř. z.) a

5. zapsané pokladny pomocné (zákon z 16. července 1892, č. 202 ř. z.),

pokud by tyto ústavy a právnické osoby měly dne 10. srpna 1920 nejméně jeden měsíc sídlo na území Československého Těšínska, stanoví se jednotný doplatek do 100 Kč za 100 polských marek (úhrnný kurs 1:1).

Ústavy a osoby tyto nechť prokáží při vybraní doplateků vysvědčením politického úřadu, že

1. měly 10. srpna 1920 aspoň jeden měsíc sídlo na Československém Těšínsku, a pokud jde o peněžní ústavy, že byly oprávněny obchody tam provozovati, a

2. mají povahu některé z osob nebo ústav v odst. 1. tohoto paragrafu jmenovaných; zároveň nechť předloží mimo průkaz o výměně nebo přihlášce k výměně, pokud se v jejich rukou nalézá, též výkaz o stavu pokladniční hotovosti z 10. srpna 1920 podepsaný dle stanov.



## § 4.

Berní úřady vyplácející doplatky mají právo požadovati od strany průkazy, kterak hotovosti k výměně československé předkládaných nabyla, a jsou povinny odmítnouti výplatu doplatek v §§ 1 a 3 uvedených, je-li z údajů strany nebo předložených průkazů zřejmo či jinak známo, že jde o polské marky nabyté sice před 10. srpem 1920, ale v úmyslu zjevně spekulacním, nebo že strana nároku na výhody tohoto opatření vůbec nemá.

O takovém odmítnutí jest straně vydati úřední výměr s důvody.

O případné stížnosti do tohoto výměru, kterou podati jest do 8 dnů po doručení jeho u berního úřadu výměr vydavšího, rozhoduje finanční ředitelství v Opavě konečně.

Má-li však vyplácející úřad berní podezření, že jde o skutkovou povahu přečinu podle § 13 tohoto opatření, nechť učiní oznámení příslušné berní správě.

Každému bernímu úřadu doplatky vyplácejícímu budou proto přidáni nejméně dva občanští poradci jmenovaní okresní politickou správou. Činnost poradců jest úřadem čestným; při výkonu jeho požívají osoby jím pověřené stejné ochrany jako úředníci státní.

Před počtím činnosti složí poradci do rukou okresního politického správce slib, že budou úřad svůj dle svého nejlepšího vědomí a svědomí bez ohledu na zájmy osobní k dobru republiky zastávati.

## § 5.

Dnem 10. srpna 1920 neuhrazené pohledávky a závazky soukromoprávní, jež jsou splatny na území Československého Těšínska (mimo případy §u 7 tohoto opatření), jest převéstí a platiti (s výhradou poslední věty § 9) takto:

1. Pohledávky a závazky vzniklé v rakousko-uherských (nekolikovaných) korunách před 26. únorem 1919 v poměru 100 K rakousko-uherských (nekolikovaných) = 100 Kč,

2. pozdější v rakousko-uherských (nekolikovaných) korunách do 19. dubna 1920 vzniklé pohledávky a závazky v poměru 250 K rakousko-uherských (nekolikovaných) = 100 Kč,

3. pohledávky a závazky vzniklé v polských markách v poměru 250 polských marek = 100 Kč.

## § 6.

V témž poměru (§ 5) převéstí a platiti jest veškeré dne 10. srpna 1920 neuhrazené pohledávky a závazky veřejnoprávní, pokud jsou splatny u pokladen Československého státu nebo veřejnoprávních korporací československých na Těšínsku.

## § 7.

Dnem 10. srpna 1920 nevyplacené vklady na knížky, pokladniční poukázky a běžné účty dle stavu z 10. srpna 1920 u peněžních ústavů, které mají sídlo na Československém Těšínsku, buďtež jejich majitelům převedeny a vypláceny (s výhradou poslední věty § 9) takto:

1. Vklady, pokud nepřesahují stavu z 26. února 1919, v poměru 100 K rakousko-uherských (nekolikovaných) = 100 Kč, t. j. 100 polských marek = 142 $\frac{6}{7}$  Kč,

2. vklady ostatní v poměru 250 polských marek = 100 Kč.

Ministr financí se zmocňuje, aby dle povahy případu z volného uvážení určil a poskytl peněžním ústavům a podnikům veřejným, dobročinným nebo obecně prospěšným (§ 3), které by tímto opatřením byly ve svém trvání ohroženy, náhradu.

Žádosti podány buďtež příslušné berní správě do 31. října 1920.

## § 8.

Výplaty ostatních pohledávek a závazků soukromých i veřejných, cenných papírů a jich kuponů, jež znějí na polské marky, toto opatření se netýká.

V bilancích uváděti jest pohledávky i závazky v odst. 1. tohoto paragrafu zmíněné zvlášť v korunách československých dle pražského záznamu.

## § 9.

Tak zvané „staré účty“ ve společných korunách rakousko-uherských (nekolikovaných) povstale důsledkem nařízení vlády republiky Československé ze dne 6. února 1919, č. 57 Sb. z. a n., (o zákazu převodu pohledávek a úhrad z ciziny do republiky Československé) a nařízení vlády republiky Československé ze dne 1. dubna 1919, č. 167 Sb. z. a n. (o zákazu výplat účtů před 26. únorem 1919 vzniklých), pokud náleží majitelům, kteří nejpozději od 26. února 1919 bydlí anebo mají sídlo na oně části Československého Těšínska, kde se nekolkovalo, uznají se úplně (1:1) v korunách československých.

O „starých účtech“ jiných osob platí nařízení z 1. dubna 1919, č. 167 Sb. z. a n., beze změny.

## § 10.

Ministr financí se zmocňuje, aby na vklady na knížky, pokladniční poukázky a běžné účty, které mají osoby v §§ 1 a 3 uvedené uloženy v polských markách u peněžních ústavů v oně části bývalého knížectví Těšínského, která nepřipadla Československé republice (Polské Těšínsko), poskytoval zatím bezúročné zálohy až do 30 Kč za 100 polských marek. Záloha tato poskytnuta může býti toliko na obnosy, které strana prokázaně měla dne 10. srpna 1920 ulo-



ženy, po srážce obnosů v době od tohoto dne vybraných a bez ohledu na obnosy po 10. srpna 1920 uložené.

Konečná úprava těchto vkladů a účtů provedena bude nařízením vlády.

### § 11.

Ministr financí se zmocňuje, aby dle povahy případu a z volného uvážení povolil na žádost výhody tohoto opatření též československým veřejným úředníkům a zřízcům bydlícím 10. srpna 1920 v Polském Těšínku, dále československým příslušníkům, kteří bydlí v Polském Těšínku a do 28. července 1922 do území Československé republiky přesídlí, jakož i osobám, které opci nabudou československého státního příslušenství a ve lhůtě stanovené čl. III., odst. 2., rozhodnutí konference velvyslanců ze dne 28. července 1920 přesídlí do území republiky Československé.

Kromě toho zmocňuje se ministr financí poskytnouti podle svého uznání v jednotlivých mimořádných případech zvláštní úlevy na zmírnění prokázaných příkroست způsobených jediné rozdělením města Těšína.

Žádosti za výhody v § 10 uvedené buďtež podány nejdéle do 30. listopadu 1920 a za výhody § 11 do jednoho měsíce po přesídlení do republiky Československé u berní správy příslušné dle bydliště žadatelova; úředníci a zřízcenci v Polském Těšínku bydlící podejtež žádosti u berní správy svého úředního působistě do 30. listopadu 1920.

Berní správa, vyžadavši si příslušné zmocnění ministra financí, rozhoduje o žádostech těchto konečně.

### § 12.

Opatření toto mimo §§ 10 a 11 platí i pro filiálky ústavů cizozemských na Československém Těšínku, které aspoň jeden měsíc před 10. srpnem 1920 tam se nalézaly a byly oprávněny peněžní obchody tam provozovati.

### § 13.

Kdo vědomě, aby získal pro sebe nebo pro jiného výhody tímto opatřením a nařízením ze 3. srpna 1920, č. 468 Sb. z. a n., stanovené, použije jakékoliv nesprávnosti co do skutečnosti

zde rozhodných, dopouští se, pokud není tu činu trestného podle všeobecných zákonů trestních, přečinu a bude potrestán vězením do šesti měsíců a kromě toho pokutou do 50.000 Kč podle článku III., § 5, cis. nařízení ze dne 16. března 1917, č. 124 ř. z.

Za osoby právnické stíhají se zákonní zástupci i zřízcenci.

### § 14.

Opatření toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Provésti je ukládá se ministru financí.

**T. G. Masaryk v. r.**

**Dr. Popelka v. r.,**

jako náměstek ministerského předsedy a jako ministr spravedlnosti.

**Průša v. r.**

**Dr. Burger v. r.**

**Dr. Engliš v. r.**

**Dr. Brdlík v. r.**

**Husák v. r.**

**Dr. Gruber v. r.**

**Dr. Beneš v. r.**

**Dr. Fatka v. r.**

**Dr. Kovařík v. r.**

**Dr. Šusta v. r.**

**Dr. Procházka v. r.**

Čís. 584.

## Vyhláška ministerstva financí ze dne 14. října 1920

o zrušení puncoven v Broumově v Čechách a v Báňské Štávnici na Slovensku.

Puncovna v Broumově v Čechách, zřízená vyhláškou vídeňského ministerstva financí ze dne 3. listopadu 1888, č. 164 ř. z., u berního úřadu v Broumově v Čechách, jakož i puncovna při báňském ředitelství v Báňské Štávnici na Slovensku se zrušují dnem 31. října 1920 a přiděluje se okres puncovní v Broumově hlavnímu puncovnímu úřadu v Praze a okres puncovní v Báňské Štávnici puncovní v Báňské Bystřici.

Správce ministerstva financí:

**Dr. Engliš v. r.**